

PRVNÍ KAPITOLA

Tam venku cítím mrtvé vznášející se ve větvích. Ztracení šustí listím stromů, brání průchodu paprsků a šeptají mi do ucha. Svě špinavé prsty obepínají kolem mého hrdla, šklubou mi vlasy a uvolňují prameny, aby mě mohli letným dotykem lechtat po tváři.

Nebo že by to byl jenom vítr?

Nechci se tu moc zdržovat.

Strčím poslední kořen batolky virginské do vaku a pospíchám pryč. Zvednu se zpod svídivých keřů, kde jsem kořeny vyrývala, a zmrzačená noha mi podklouzne na uvolněné hroudě hlíny. Ostrá bolest mi okamžitě projede celou nohou až nahoru k boku.

„Pane na nebi!“ vyhrknu dřív, než se stihnu zarazit. Zadržím dech a poslouchám skřípající větve topolů. Vlastně mi nehrozí žádné skutečné nebezpečí — slunce zapadá až za tři hodiny, možná dokonce později. Ale brát jméno boží nadarmo nikdy nepřináší nic dobrého, a obzvláště ne v místních lesích.

Proderu se křovím na Strážní pláň, kde je vzduch okamžitě teplejší, a mrazení, které jsem cítila na zátylku a podél celé páteře, je náhle to tam. Dřevěné hradební zdi opevnění působí z této vzdálenosti dokonale rovným dojmem. Obkroužím

kolem nich veliký oblouk a vydám se k východní bráně, u které pracují lidé z mé čtvrti. Na obrovských kůžích tu suší hromady bobulí. Skupinka mladíků nahání v prachu cvrčky.

„Emmeline!“ Tom se od nich oddělí a dlouhými kroky si to rázuje přímo ke mně. Jemná kůže jeho kalhot se proplétá trsy divoké trávy.

Na rtech se mi objeví úsměv.

Tom je stejně starý jako já, je vytáhlý, hubený a jeho ruce působí jemným dojmem. Vosk je ale popálil tolikrát, že mu na nich už nadosmrti zůstanou jizvy. Když se ke mně přibližuje, zastrčí oba palce za opasek a hlavu nakloní mírně na stranu, jako to ostatně dělává vždycky, když nad něčím usilovně přemýšlí.

Zeptá se mě, co budu dělat během svého volna. Často se společně odvážíme k řece a rybaříme nebo pátráme po tom, co tam po sobě zanechali Ztracení. Nikdo kromě mě jim neříká Ztracení a málokomu ještě připadají hroty jejich šípů nebo kosti zajímavé, ale já je stále sbírám. Ty předměty mě přitahují, jako by do nich bylo vetkáno nějaké tajemství.

Tom se zastaví. „Nebylas včera na hovorech o mravnosti,“ řekne.

Popotáhnu vak s nasbíranými kořeny. Tom zná mou občasnou nechotu účastnit se společných osadních událostí. Určitě si mě jen dobírá.

„Propásla jsem nové kázání? Zazněla nějaká moudra?“ odpovím mu.

Nezasměje se.

„Půjdeme dnes k řece?“ pokračuji tedy.

„Víš, Em...“ Tom vypadá, jako by nemohl nalézt správná slova. Přitom obvykle nemívá problém se vyjádřit. V jeho

modrých očích vidím stopy starosti, vypadají teď jako nebe nad prérií, když se mračna stahují před bouřkou.

Nad našimi hlavami se vznáší jestráb a pátrá po kořisti.

Dívám se do země a palec zraněné nohy zarývám do hlíny. Bolest, kterou při tom vnímám, mi přináší zvláštní pocit úlevy. Po trsu trávy pomalu leze brouk.

„Bratr Stockham se nad tím pozastavoval.“

Zvednu hlavu. „Co prosím?“

„Pozastavoval se nad tím, žes nebyla na hovorech o mravnosti. Moje máma dnes na zasedání radních nesla bedýnku svíček a on se zajímal, kdes včera v noci byla.“

V žaludku jako by se mi v tu chvíli usadil těžký kámen. „A máma za tebou přišla a vyptávala se tě?“

Tom přikývne.

„A cos jí řekl?“

„Pravdu. Řekl jsem jí, že nevím, kdes včera v noci byla.“

Tázavý tón, který jeho slova v podkresu doprovází, ignoruji. „Proč by si toho vůbec všímal? Vždyť je tam přes šest set lidí, a on postřehne, že scházím zrovna já?“

„To nemám tušení.“ Tom si rukou prohrábne jemné světlé vlasy. „Ale poslouchej mě, Em, na dnešní hovory musíš určitě dorazit.“ Jeho oči mě z ničeho neobviňují, jsou jen plné obav.

Přikývnu. Nemám na vybranou. Jedním vzpurným činem si vysloužíte varování. Ale dvěma? Dva znamenají, že musíte svou bezúhonnost prokázat jinak.

Například tím, že držíte v noci stráž na hradbách.

Při té představě se zachmuřím.

Dnes večer na hovory o mravnosti prostě musím dorazit.

„Co to tam máš, Em?“ Edith, Tomova malá sestřička, se jednou rukou přidržuje mé dlouhé sukně a druhou se marně snaží dosáhnout na kožený vak s kořeny. Je to žalostné gesto — asi jako kdyby préríjní hlodavec dorážel na bizona. Její šatky jsou celé zaprášené. Je zřejmé, že ji sestra Ann, Tomova a její máma, nechala na chvíli samotnou, ale nakázala jí, aby se držela poblíž. Edith je ten zvláštní typ člověka, na kterého musíte neustále dávat pozor.

Její oči vypadají v pohublé tvářičce snad až příliš veliké. Na čtyři roky je Edith nezdravě vychrtlá. Některé děti mají to štěstí, že se narodí baculaté, ale ztrácejí na váze, jakmile je jejich matky přestanou kojit. Skoro nikdo nemá šanci tady přibrat a děti — hrající si, rozjívené a zpupné — nepředstavují žádnou výjimku.

Jsmo si ve všem rovni: v bohatství i v chudobě. Společně přežijeme, nebo zahyneme.

Bratr Stockham nám to připomíná na každých hovorech o mravnosti. Problém je v tom, že to není tak úplně pravda. Máme radní, kteří se nikdy neobávají požádat o zvláštní přiděl jídla, a také strážné, kteří dostávají porce navíc za riziko, které každou noc podstupují.

Setřesu malou dolů. „Jsou v něm kořeny batolky virginské pro sestru Manon.“

„Které rostou pod těmi tvídovými keři?“ zajímá se.

„Svídovými,“ opravím ji.

Vážně přikývne svou blondatou hlavičkou, jako bychom právě mluvily o té nejdůležitější věci, kterou Všemohoucí stvořil. „Dobrá práce,“ dodá potom.

Usměju se. Mám tu malou ráda. Nejen proto, že je to Tomova sestra — a Tom je můj jediný skutečný přítel —, ale taky

proto, že se mě vždycky vyptává na mou práci pro sestru Manon a je vidět, že ji to zajímá, jako by snad vyrývání kořinek byla ta nejzodpovědnější činnost na světě. Navíc naslouchá každému mému slovu. Mé občasné výlety do oblasti za Strážní pláň jí musejí připadat obzvlášť dobrodružné. Ještě nikdy nebyla za branami vesnice, tedy až na jedinou výjimku. Ale o tom nemluví nikdo rád a ona je příliš malá, než aby si z toho něco pamatovala.

Vtom kolem ní proletí motýl a její oči se rozzáří. Otočí se a vydá se za ním směrem k našim obydlím.

„Nechod' daleko!“ zavolám za ní ještě. „Jinak tě bude máma hledat.“

Jako na povel se zevnitř ozve hlas sestry Ann. „Edith? Edith!“

Ještě než sestra Ann stihne vystrčit hlavu, vydám se k ozdravně. Z komína větrem ošlehané dřevěné budovy stoupá tenký proužek dýmu. Po mém zaklepaní se zevnitř ozve odměřené: „*Entrez!*“

Sestra Manon je nakloněná nad ohništěm, kde v hrnci míchá klokotající bylinky. Její bělostné vlasy představují jediný světlý bod v potemnělé kuchyni plné sazí.

„*La racine.*“ Ukážu na svůj vak a ona posunkem naznačí ke stolu.

Sbírám byliny a kořeny na její obklady a masti: jablečník se dá využít při porodech, šalvěj na žaludeční potíže a kořen batolky zase na jiné neduhy. Sestra Manon našťestí vlastní a už léta opatruje starou, zaprášenou knihu s malinkými obrázky všech kořenů a bylin, které pro ni mám sbírat. Jinak bych byla schopná přinést jí jakoukoli rostlinu, kterou Všemohoucí na té naší zelené zemi nechá vyrůst, ve snaze dodat

jí to, co mi svou drmolenou francouzštinou popisuje. Někdy jenom předstírám, že listuji v této knize, a prozkoumám i další, které vlastní: jsou v nich obrázky lidí a zvířat, která jsem nikdy neviděla. Mám podezření, že některá z nich žijí daleko za mořem nebo jsou pouhým výplodem něčí bujné fantazie. Jiná — především koně a voli — kdysi skutečně existovala, to vím jistě. Vyhnula během osidlování zdejší oblasti, když jsme sem před pěti generacemi přišli.

Vyndám kořeny, položím je na stůl, pak o krok ustoupím a čekám, co se bude dít dál. Přidá do hrnce sušené listí. Míchá. Nakonec se otočí a změří si mě svými vodnatýma očima. Její tvář zdobí víc vrásek, než kolik je v řece ryb, a ramena má drobná a útlá.

„Emmeline,“ řekne mi potom, „*ton pied. Tu l’as blessé aujourd’hui, non?*“

Jak jen může vědět, že jsem si poranila nohu? Má pravdu, bolí mě dnes víc než jindy, ale nedávám to při chůzi nijak znát. V pevnosti se vždycky snažím chodit pokud možno normálně, nebo se tomu alespoň co nejvíc přiblížit. Způsobuje mi to sice skoro nesnesitelnou bolest, ale už tak jsme s tátou poskvrnění. Nehodlám proto poskytovat lidem další záminku, aby na mě mohli civět. Kdybych ještě navíc kulhala, ničemu by to neprospělo. Ale ona to přesto nějak poznala.

„*Oui.*“ Přikývnu.

Posunkem mě vyzve, abych si sundala mokasín. Poslechnu ji a ona odloží sběračku na stůl, přiblíží se ke mně a ohne se, aby vzala mou nohu do svých svráštělých rukou.

Stiskne mi kotník ve vlněné ponožce a prohlíží si nohu tu z té, tu z oné strany, ale bohudíky ponožku nesundává.

Nerada se dívám na svou nepřírozeně tmavou kůži a znetvořené prsty — a ještě míň nadšená jsem, když je spatří někdo jiný.

Zamlaská a potom řekne: „Děláš to schválně.“

Chvíli na ni jenom mlčky zírám. Opět má pravdu. Tam v lese to byla nehoda, ale před Tomem už jsem na nemocnou nohu došlápla záměrně tak, aby to bolelo. Prostě mě těmi svými řečmi o hovorech o mravnosti zaskočil. Nikdo mi to nemůže mít za zlé. A zranit sebe samu není přece žádný vzpurný čin.

„Můžu vám ještě s něčím pomoci?“ Pokud ne, chci okamžitě pryč, daleko od jejích zpytavých očí, které toho vřdycky vidí až příliš mnoho.

Věnuje mi dlouhý pohled. „*Non*, Emmeline.“ Opatrně položí mou nohu zpátky na zem. „Dělej, co uznáš za vhodné.“

„Nyní se navzájem pozdravíme.“ Těmito slovy otevře bratr Stockham dnešní hovory o mravnosti. Za řečnickým pultíkem se tyčí jeho vysoká, vzpřímená postava.

Vzduch ve slavnostní síni čpí pachem potu a neumytých vlasů.

Vklínila jsem se mezi dvě ženy ze severu, ze Strážní čtvrti, abych byla co možná nejdál od smutného pohledu tátových očí. Když jsem vstoupila, vyrazil směrem ke mně, ale já jsem předstírala, že ho nevidím, a vplula jsem do davu proudícího od něj. Mám právě teď dost starostí i bez jeho vyděšených, starostlivých pohledů.

Otočím se s pozdravem k ženě vyhublé na kost stojící po mé levici, přičemž si ruku položím na hrud' a pokývnu. Poznávám její strhanou tvář — nikdo tady vlastně není úplný

cizinec. Její reakce je rychlá, ale oči má sklopené, jako by se obávala, že by snad při delším pohledu na mě mohla něco chytit.

Žena po mé pravici je jako koule a v lůně nosí dítě, jehož narození nebude nikdo z místních oslavovat, dokud to malé nedosáhne věku jednoho roku. Umírá tady tolik dětí, že oslava před jejich prvními narozeninami se začala považovat za holý nerozum a plýtvání již tak vzácnými zásobami.

Tak ráda bych se jí zeptala, jestli musí na stráž i ve svém pozeňnaném stavu — a jestli za to ta porce jídla navíc opravdu stojí —, ale samozřejmě to neudělám. Nemám ve zvyku mluvit s lidmi, které neznám dost dobře.

Bratr Stockham si opět vyžádá naši pozornost. „Desátý listopad. Den, kdy jsme vybudovali naši pevnost, den, kdy jsme se naučili přežít v této drsné krajině. Příští měsíc při Stvrzení toto výročí oslavíme. Budeme po dobu tří dnů vzdávat díky a stvrdíme tak naši oddanost mravnosti i našemu společenství. Dříve než nastane *La Prise*.“

Žena vedle mě se při slovu *La Prise* zachvěje: smrtící zima. Je nad slunce jasnější, že v tu chvíli myslí především na své nenarozené dítě.

„Po celý rok jsme tvrdě pracovali, abychom přežili. Ale teprve týdný před Stvrzením odhalí naše odhodlání žít, nebo zemřít.“

Dav zašumí tlumeným šepotem. *Naše odhodlání zemřít*. Připadá mi to jako dost zvláštní formulace, ale umím si představit, že je to jen snaha přimět nás pracovat co nejtvrději. Bratr Stockham se patrně snaží říct, že cokoli míň než přísné dodržování mravnosti by mohlo mít nedozírné následky. A jako by podvědomě reagoval na mé myšlenky, pokračuje

bratr Stockham modlitbou tří ctností: upřímnosti, odvahy a poznání.

Upřímnost znamená říkat za všech okolností pravdu a následovat pravidla společenství: plnit si své povinnosti, účastnit se osadních společných událostí a držet se uvnitř hradeb pevnosti. Odvaha znamená dělat, co se žádá, riskovat pro dobro většiny a takový risk podstupovat mlčky a bez protestů. A konečně poznání znamená používat mozek, kterým nás Všemohoucí obdařil, tak, abychom byli ku prospěchu všem ostatním členům našeho společenství, aniž bychom při tom ovšem ohrozili kohokoli z nich.

Každý druhý den poruším upřímnost.

Vážně se snažím, ale některé věci, o které se zajímám, mou snahu prostě komplikují. Myšlenky mě zanesou zpátky k dnešnímu sběru kořínků, kdy jsem cítila, jako by Ztracení vykukovali zpoza větví a pozorovali mě. Venkovní lesy jsou zapovězené území, ale některé dny si nemůžu pomoci a myslím jen na to, jak bych se vydala hluboko mezi stromy a putovala dál do temnoty za první křoviska, tam, kde na člověka nečíhají žádné ostražitě pohledy.

Začně mě svědit mezi lopatkami. Ohnu jednu ruku a snažím se jí dosáhnout, jak vysoko to jen jde, ale když loktem vrazím do ženy po své levé straně a ta mě zpraží nevraživým pohledem, nechám toho.

„Mravnost nás až doposud chránila,“ prohlásí bratr Stockham anglicky a pak také francouzsky. Jeho hlas se nese celou síní a prostupuje masou mlčících těl. Dokonce i děti se při proslovu bratra Stockhama ztiší, a to přesto, že jsme různé verze této jeho promluvy slyšeli všichni už tolikrát, že jsou pro nás víc než známé. Vlastně je to smrtelná nuda.

Vím, že mnohé z žen ho ani neposlouchají. Zájem o jeho proslovy jenom předstírají, zatímco je daleko víc zaměstnává pomrkávání na bratra Stockhama. Všimnu si, že právě to teď dělá i Macy Daviesová — její hnědé oči jsou široce otevřené a ona jako by se jimi vpíjela do jeho rtů a hltala každé jeho slovo. Přitom si prsty pohrává s loknou svých lesklých měděných vlasů.

Patrně doufá, že právě ji bratr Stockham požádá, aby se stala jeho životní partnerkou. Postavení, které získal již při narození, z něj činí nejváženějšího muže našeho společenství. Všichni se diví, proč si zatím nevybral žádnou družku. Je to zvláštní — bude mu dobře pětadvacet, možná i o rok dva víc. Dávno dosáhl věku, kdy se takové svazky uzavírají. Ale třeba je až příliš zaměstnán dodržováním vši té mravnosti. Vlastně mě to nijak zvlášť netrápí. Je pěkný, to ano. Vysoký, s lesklými černými vlasy, které mu sahají přesně po ramena. Ale něco v jeho příkrém pohledu mě vždycky děsilo. Anebo je to možná tím, že právě on má právo potrestat mě, když jsem vzpurná.

Bratr Stockham se nad tím pozmýšlel.

Sevře se mi žaludek. Raději budu sbírat kořeny na Rozcestí pod kostrami vzpurných, než abych musela za trest držet stráž.

Rozhlédnu se po místnosti. Na protější straně společně postává šest členů rady. Odvrátím hlavu dřív, než si mého pohledu stačí všimnout. A vtom uvidím kluka, který mě pozoruje. Stojí v davu asi o deset řad blíž k řečnickému pultu, ale vzniklá mezera nám umožňuje dívat se jeden na druhého.